

Byrådirektör P Åhgren

Reservatsbildning i Millesviks skärgård, Värmlands län

Beskrivning av reservatet

Namn:	Millesviks skärgård
Kommun:	Säffle
Fastighet:	Enligt markägarutredning, bilaga 1
Lägesbeskrivning:	Omedelbart väster om Värmlandsnäs ca 20 km söder om Säffle.
Gränser:	Se bifogade kartor. Översiktskarta skala 1:600 000 (bil 2) skala 1:50 000 (bil 3)
Areal:	Total landareal ca 250 hektar.
Naturvårdsförvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen
Markägare:	(Enligt markägarutredning, bilaga 1)

Grund för beslutet

Vänerns stränder och skärgårdar är som landets största sötvattenarkipelag en unik naturtillgång. Stora variationer i geologi, landskapsbild, växt- och djurvärld kännetecknar området. Grunda vikar och lundskogar tillhör områdets artrikaste miljöer, medan de oftast mycket magra stränderna med vindpinade martallar och lavklädda hållar ger bilden av ett vilt, obrutet kustlandskap.

Till dessa miljöer är starka naturskyddsintressen knutna. Liksom andra liknande områden har Vänerns kust och skärgårdar blivit allt mer utnyttjade för rörligt friluftsliv. Samtidigt finns här ett skogsbruksintresse som kan komma i konflikt med övriga markanspråk.

För att bl a kunna tillgodose angelägna naturskydds och kulturminnesvårdsbehov och samtidigt utveckla det rörliga friluftslivet behöver områdets utnyttjande planeras i någon form. Vänerskärgårdarna har därför i den fysiska riksplaneringen betecknats som riksobjekt och området har varit föremål för omfattande undersöknings- och planeringsverksamhet. Enligt riksdagens beslut den 13 december 1975 om fortsatt fysisk riksplanering (FRP) krävdes - liksom för fyra andra områden i landet - en särskild redovisning i samband med genomförandet av FRP:s planeringsskede. Berörda kommuner har därför presenterat gemensamma riktlinjer för fortsatt planering i en rapport, "Vänerredovisningen", i april 1978.

Säkerställande av naturvårdens intressen enligt föreliggande förslag till reservatsbeslut ligger inom ramen för riktlinjerna i Vänerredovisningen. Föreliggande reservatsförslag har föregåtts av interimistiska förordnanden sedan den 20 oktober 1974 samt utrednings- och samrådsverksamhet av olika slag.

Ändamålet med reservatet är att bevara några skärgårdsmiljöer, i första hand med hänsyn till de naturvetenskapliga, men även till de landskapsestetiska och kulturhistoriska värdena. Ändamålet är även att - i den mån det inte strider mot bevarandeintressena - tillåta allmänhetens friluftsliv, och med enkla anordningar förhindra slitage och nedskräpning. Dessutom skall reservatet bidra till allmänhetens kännedom om områdets natur.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen Millesviks skärgård som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga Över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. uppföra helt ny byggnad eller annan anordning. För yrkesfiskets behov kan dock tillstånd lämnas efter särskild prövning av länsstyrelsen
2. bedriva täkt i någon form samt att schakta eller utfylla
3. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med tillåten skogsavverkning

4. använda biocider eller växtnäringssämnen.

Utan tillstånd av länsstyrelsen är det förbjudet att

5. anlägga ny väg

6. tillbygga eller på annat sätt väsentligt ändra befintlig byggnad

7. avverka, röja eller utföra andra ingrepp i skogsbestånden

8. dra fram ledning

9. bedriva bete eller annan djurhållning. Särskilda betesavtal upprättas med beaktande av reservatets syfte i övrigt.

Ovan nämnda föreskrifter må ej utgöra hinder för anläggningar och arbetsföretag som avser att betjäna allmänhetens friluftsliv i enlighet med reservatets syfte och fastställd skötselplan och inte heller för nödvändig siktröjning för befintliga sjömärken eller för åtgärd enligt fornminneslagens 5 §.

Tomtområde kring befintligt bostadshus undantages från reservatsbestämmelserna vad gäller punkterna A2-A4 och A7-A9. Med tomt avses här ett markområde om högst 2 000 m² i form av kvadratisk yta med centrum i bostadshuset. Vid speciella förhållanden kan annan tomtavgränsning fastställas av länsstyrelsen efter särskild prövning. Tomtavgränsning enligt ovan gäller endast gentemot reservatsbestämmelserna. En tomtavgränsning vid eventuella framtida avstyckningsförrättningar prövas enligt annan lagstiftning och med andra utgångspunkter.

Undantag från reservatsbestämmelserna kan meddelas för verksamhet som bedrivs av Vänerns seglätionsstyrelse, sjöräddningen, tullverket och polisen.

Jakt får utan hinder av reservatsbestämmelserna bedrivas i överensstämmelse med god jaktvård.

Föreskrifterna nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägaren och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att åtgärder enligt nedan vidtages inom de delar av reservatet som framgår av bifogade skötselplan (bilaga 4 till beslutet).

Följande åtgärder är aktuella:

Enkla serviceanordningar av typen

1. toalett
2. eldstad (med vedförråd)
3. ankringsringar och i vissa fall bryggor
4. informationsskyltar
5. stigmarkeringar (på större öar).

Anläggningar placeras i princip i anslutning till lämpligaste naturhamn.

Exakt placering och utformning klargöres i direkt samråd med markägaren eller i skötselplaner som efter hand utarbetas och fastställs för olika delar av skärgården. I skötselplan anges även riktlinjer för markdisposition m m. Innan länsstyrelsen fastställer (detaljerad) skötselplan enligt ovan får sakägare tillfälle yttra sig över förslaget.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. skada fast naturföremål eller ytbildning
2. anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan därmed jämförbar anordning
3. gräva upp växter
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
5. störa djurlivet t ex genom närgången fotografering eller varaktig vistelse nära boplatser

6. på land medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur

7. göra upp öppen eld annat än på (av reservatsförvaltaren) anvisad och särskilt iordningställd plats. Medhavda grillar och friluftskök får dock användas även på annan plats. Det erinras om att vid speciella väderleksförhållanden kan totalt eldningsförbud tillfälligt utfärdas av länsstyrelsen

8. framföra motordrivet fordon på öarna

9. tälta mer än två (2) dygn i sträck på samma plats

10. förtöja båt eller husbåt längre tid än två (2) dygn i sträck på samma plats

11. på störande sätt använda radio, bandspelare eller dylikt

12. under tiden 1 april - 31 juli landstiga på de öar och delområden, eller varaktigt vistas i vattenområde där intill, som på bifogade kartbilaga (bil 3) markerats med streckprickad linje.

13. Under tiden 1 april - 30 september landstiga på de öar, eller varaktigt vistas^x i vattenområde där intill, som i bifogade kartbilaga (bil 3) markerats med streckad linje.

x) Uttrycket "varaktigt vistas" innefattar här ej förbud att med båt passera genom området.

Undantag från tillträdesförbuden gäller respektive markägare, Vänerns seglationsstyrelse, sjöräddningen, tullverket och polisen. Arbeten inom dessa områden skall dock i största möjliga utsträckning undvikas under förbudstiden.

Undantag från tillträdesförbuden kan också meddelas för yrkesfiskare. Ansökan och länsstyrelsens prövning skall ske i varje enskilt fall.

Vetenskapliga eller andra undersökningar av allmänt intresse skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om skötselplan m m

1. Syftet med vården och förvaltningen är att tillse att naturmiljön inte skadas samt att främja allmänhetens friluftsliv och naturupplevelser i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

2. Skötselplan. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade plan. Denna plan får ses som en ram för skötseln. Detaljerade planer för de många delområdena utarbetas och fastställs efter hand.

Förverkligandet av skötselplanen i form av direkta åtgärder, tillsyn, information m m sker efter hand i den takt som länsstyrelsen beslutar i sin årliga fördelning av medel för vård av naturreservat, beredskapsarbeten etc.

3. Reservatet skall utmärkas i enlighet med de av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningarna.

4. Förvaltningsuppdrag har lämnats till skogsvårdsstyrelsen. Arbetet med tillsyn och konkreta åtgärder skall i tillämpliga delar uppdragas åt lokala tillsynsmän.

5. Samråd i vård- och förvaltningsfrågor skall ske mellan förvaltaren, länsstyrelsen och ett av länsstyrelsen utsett skötselråd. I detta skötselråd skall ingå representanter för olika intressen som anknyter till utnyttjandet och förvaltningen av reservatet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga (formulär 3).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Bengt Norling jämte ledamöterna Carl E Carldén, Sten Fogde, Arne Hult, Sune Johansson, Bertil Jonasson, Sven Junzell, Helmer Karlsson, Göthe Knutson, Elvy Nilsson, Sven Nilsson, Eric Persson, Henry Stjernborg och Nils Wallander samt suppleanten Gunnar Törnqvist.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Beckman, naturvårdsdirektör Wirén, företrädare för juridiska enheten, planenheten och lantmäterienheten, länsantikvarie Varenius samt byrådirektör Åhgren, föredragande.

Bilagor

1. markägarutredning
2. översiktskarta skala 1:600 000
3. översiktskarta skala 1:50 000
4. skötselplan (ramplan)
5. besvärshänvisning

Kopia till

Statens naturvårdsverk

Statens planverk

FBM

Kommunfullmäktige Säffle, Grums, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn

Lantbruksnämnden

Skogsvårdsstyrelsen

Vägförvaltningen

Lantmäterienheten

Planenheten

Naturvårdsenheten

Naturvårdsregistret

Byggnadsnämnden Säffle, Grums, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn

Markägare enl förteckning, rek + mb

Akten

Skötselplan för naturreservatet MILLESVIKS SKÄRGÅRD

1. Allmän beskrivning samt målsättning för skötseln

1.1 Ändamålet med reservatet

Att bevara några skärgårdsmiljöer, i första hand med hänsyn till de naturvetenskapliga, men även till de landskapsestetiska och kulturhistoriska värdena. Ändamålet är även att - i den mån det inte strider mot bevarandeintressena - tillåta allmänhetens friluftsliv och med enkl anordningar förhindra slitage och nedskräpning. Dessutom skall reservatet bidra till allmänhetens kännedom om områdets natur.

1.2 Beskrivning

1.2.1 Data:

Avsatt: 1980 i samband med fastställelse av denna plan.
Areal: Total landareal ca 250 hektar
Kommun: Säffle - 85 (Siffran anger kommun-nummer och användes i kartredovisningar och förteckningar)
Läge: Omedelbart väster om Värmlandsnäs ca 20 km söder om Säffle.
Markägare: Framgår av bil 1 i reservatsbeslutet.

1.1.2 Naturförhållanden

Området omfattar Millesviks skärgård.

Öarnas storlek och skogsbestånd illustreras av sanmanställningen sid 7. Mycket stor del av öarnas yta utgöres av mer eller mindre ”nakna” hållmarker. Berggrundens allmänna struktur i regionen framträder därför tydligt i form av tydliga band- och ryggstrukturer.

Genomgående höjer sig skärgårdens öar obetydligt över Vänerns yta. Terrängen är flack, men kan i sina detaljer vara mycket bruten genom bandstrukturen (snedställda bergartslager). På de hållmarksdominerade öarna är vegetationen flerstädes känslig för slitage.

Fågellivet inom området är av betydande intresse. Inslag av marina arter förekommer. Bl a häckar grågås, roskarl, havstrut, silltrut och silvertärna. Storskarv observeras nästan året om medan ejder, svärta, labb och skräntärna främst ses under flyttningsperioden. Storlom häckar i några områden. Av rovfågel kan nännas fiskgjuse (med ett 10-tal boplatser) och lärkfalk.

1.1.3 Kulturförhållanden

Reservatsområdet saknar bebyggelse av kulturhistoriskt intresse. Västkusten av Värmlandsnäs är ett av länets fornlämningsstätaste områden. Flertalet av dessa har dock anlagts på fastlandet medan endast ett fåtal återfinns på öarna. Inom reservatet finns sammanlagt 7 gravrösen eller röseliknande stensättningar.

De förstnämnda dateras vanligen till bronsåldern (1500 - 500 f Kr) och har ofta ett för denna fornlämningsstyp, karakteristiskt utseende och läge. Inte sällan har de fått en monumental placering med vidsträckt utsikt över Vänern eller någon vik av denna. Bundenheten till vattendrag är ett kännetecknande drag för rösen, inte bara längs Vänern utan också i övriga Sverige.

Stensättningar är flackare och mer anspråklösa till utseende. Ibland har de anlagts invid rösen men förekommer också separat. De kan vara antingen samtida med rösen eller något yngre, från slutet av bronsåldern eller övergången till järnåldern (1000 fr Kr - Kristi födelse).

1.2.4 Kommunikationer

Området kan endast nås med båt.

Farleder inom området finns markerade på sjökort (och topografiska kartblad).

1.2.5 Serviceanordningar

På några platser har inseglingen på privata initiativ underlättats genom markeringar av olika slag. Toaletter av mer eller mindre avancerade eller tillfälligt slag har "spontan" uppkommit lite varstans i skärgården. Förtöjningsringar finns på de mest frekventerade naturhannarna.

Inom tidigare avsatta naturreservat i skärgården finns serviceanläggningar våren 1979 i huvudsak enligt sammanställning i tabellen nedan.

	Förtöjningar	Brygga	Öppen stuga	Hjälpradiostation	Toalett	Eldstad	Övrigt
Getgarsudde		X ¹⁾			X ¹⁾		P-plats ¹⁾
Segerstads skärgård	X	Amneholmarn			7 st	X	P-plats, Arnäs udde
Timmeröarna	X			Västra ön, norra stranden	2 st	X	
Kärholmen			Nordost		2 st	X	
Sibberön		X	Regnskydd		2 st	X	Båtturer
(Kummelön)		X	X		X		P-plats
Lurö Stenstaka	X	X	X	X	X		
Lurö Aspholmen	X	X		X	X		

1) skall iordningställas enligt skötselplan

1.2.6 Föreskrifter

Jämför bifogat beslut.

1.2.7 Målsättning för skötseln

Syftet med vården och förvaltningen är att tillse att naturmiljön inte skadas samt att främja allmänhetens friluftsliv och naturupplevelser i den mån det inte strider mot bevarandeintressena.

Föreliggande skötselplan anger ramen för åtgärder, tillsyn m m och skall i första hand gälla i fem år. Mer detaljerade skötselplaner för respektive delområde upprättas av länsstyrelsen snarast möjligt.

Förverkligandet av skötselplanen i form av direkta åtgärder, tillsyn, information m m sker efter hand i den takt länsstyrelsen beslutar i sin årliga fördelning av medel för vård av naturreservat, beredskapsarbeten etc.

2. Dispositions- och skötselplan

2.1 Allmänt

I den mån det inte strider mot bevarandeintressena skall enkla serviceanordningar iordningställas för att underlätta för besökare att uppleva skärgårdsnaturen. Samtidigt skall nedskräpning, slitage och störningar på växt- och djurliv undvikas.

Mängden anordningar skall starkt begränsas och varje enskild anordning skall väl anpassas till naturmiljön.

2.2 Principer för disposition av mark samt åtgärder av allmän karaktär

2.2.1 Skogsbruk

Omfattande avverkningar i skärgårdsmiljön skall undvikas. Små öar (mindre än 2 ha) och speciellt känsliga miljöer skall ej avverkas alls. På större öar kan avverkning ske efter särskild prövning i varje särskilt fall. Efter hand som biologiska detaljstudier genomförs skall preciserade planer för markdisposition och skötsel upprättas i Samråd med berörda sakägare.

2.2.2. Bete

Bete bedrivs inte normalt inom reservatet, men kan dock förekomma utan att reservatets syfte motverkas. Tillstånd till bete skall prövas av länsstyrelsen. Vid tillståndsgivning skall dock mycket stor hänsyn tagas till naturförhållandena, till allmänhetens tillträdesmöjligheter och till risken för markskador m m till följd av överbetning.

2.2.3 Jakt- och viltvård

Jakten påverkas ej direkt av reservatsbildningen. Dock bör samråd ske mellan jakträttsinnehavare och reservatsförvaltning så att viltvårdsambitioner och allmänna naturvårdsaspekter kan kombineras i konkreta åtgärder.

Jakträttsinnehavare skall visa tillbörlig hänsyn till eventuell utfodring och utplantering av örn, berguv el dyl.

2.2.4 Fiske berörs ej direkt av reservatsbildningen. Observeras skall dock förbudet att under perioden 1 april - 31 juli alternativt 1 april - 30 september landstiga på vissa öar eller varaktigt uppehålla sig i vattenområdet närmast däromkring.

Yrkesfiskare kan dock efter länsstyrelsens prövning undantagas från dessa förbud. Tillstånd utformas efter lokala förhållanden så att reservatets syfte inte väsentligen motverkas. Respektive markägare är även undantagen från tillträdesförbudet. Även om undantag från de formella bestämmelserna meddelas skall givetvis berörda personer uppträda med största möjliga hänsyn till naturmiljön.

2.2.5 Disposition och skötsel av byggnader

Reservatsbildningen medför i och för sig ingen direkt ändring i dispositionsrätten beträffande befintliga byggnader.

Målsättningen är dock att reservatsförvaltningen genom arrendeavtal eller köp skaffar sig dispositionsrätt till byggnader lämpliga att använda i skötselarbetet - som personaländamål, lagerutrymmen, för informationsändamål samt eventuell rast- och övernattningskoja för allmänheten.

Beträffande tomtområde kring befintliga bostadshus gäller vissa undantag från reservatsbestämmelserna.

2.2.6 Tillsyn

Reservatsförvaltaren skall under sommarhalvåret utöva regelbunden tillsyn. Inriktningen och intensiteten i detta arbete bestäms av länsstyrelsen och kan omprövas årligen eftersom ökat antal besök och därmed ökad belastning på skärgården kan påräknas. Reservatsförvaltaren upprättar i enlighet med dessa anvisningar instruktion för sin fältpersonal.

Speciell tillsyn skall organiseras under känslig del av häckningssäsongen. Tillsynen samordnas med motsvarande uppgifter för tidigare avsatta reservat i skärgården.

Tillsynspersonalen skall etablera samarbete med polisbåten för Vänern, sjöräddningen, tullverket och Vänerns seglationsstyrelse. Program och instruktion för tillsynen upprättas.

Möjligheterna att begränsa slitage och störningar i skärgårdsområdet torde i mycket stor utsträckning bero av hur tillsynsverksamheten byggs ut. Av flera skäl torde det vara lämpligt att kombinera olika arbetsuppgifter - reparationer och underhåll, renhållning, övervakning av bestämmelser, information m m till verksamhet inom särskilda tillsynspatruller. Stort behov av tillsyn torde finnas även (eller speciellt) under helgdagar. Detta pekar på ett mycket stort behov av tillsynspersonal. Eventuellt kunde reservatsförvaltningens tillsynspatruller samordnas med insatser från andra organisationer. Frågan bör ingående prövas av skötselrådet, se även avsnitt 3.4. Praktiskt samarbete bör etableras med båtklubbar, markägare och intresserade ortabor.

2.2.7 Renhållning

Det praktiska arbetet med renhållning samordnas i huvudsak med reservatsförvaltningens övriga arbeten och tillsynsverksamheten. Iordningställda toaletter skall regelbundet städas av tillsynsman.

2.2.8 Dokumentation

Fördjupad kännedom om skärgårdsnaturen skall eftersträvas. Årlig rapport om fågellivet sammanställs i samarbete med ornitologisk expertis. Kännedomen om olika naturtyper och organismgrupper ökas genom att expertis efter hand engageras.

Studier av slitage och annan störning på naturmiljön sker med stöd av återkommande provyteanalyser och fotodokumentation.

2.2.9 Kulturminnesvård

I likhet med vad som sker i övriga delar av länet bör välbevarade fornlämningar bli föremål för vårdåtgärder av olika slag. Detta förhöjer ytterligare deras värde för en bredare allmänhet som på

ett pedagogiskt sätt får uppleva en del av Vänerns tidigare historia och de spår tidigare generationer lämnat efter sig.

2.3

Beskrivning, målsättning och åtgärdsprogram för delområden

Kortfattad beskrivning för respektive delområde liksom angivande av målsättning och principiellt åtgärdsprogram.

Översikt av den principiella dispositionen framgår av karta i skala 1:50 000 bilaga 1 till skötselplan. Mer detaljerade skötselplaner för respektive delområde upprättas efter hand.

Objekt 1. Skären V om Stora Rässholmen

Beskrivning: Några i det närmaste helt kala skär. Hyser några särskilt känsliga fågelarter.

Mål: Området skall skyddas mot störningar och påverkan. Landstigningsförbud 1/ 4 – 31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 2. Maran

Beskrivning: Liten holme med hållmarkstallskog. Känslig häckningsplats.

Mål: Området skall tills vidare skyddas mot störningar och slitage. Landstigningsförbud 1/ 4- 31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 3. Bärön

Beskrivning: Skärgårdsområdets största ö, ca 60 ha. Tidigare bebodd och delvis uppodlad. Numera finns ett torp omgivet med av en hassellund längst i V. Bärön har hyst grov granskog som avverkades 1975. Öns inre är till större delen kalavverkad eller täckt av ungskog. I S finns ett bestånd med reslig hållmarkstallskog. Goda hamnar och sandstränder finns i O.

Mål: Replipunkt för friluftslivet. Skogsbruk kan bedrivas sfter särskild planläggning. Hassellunden skall bevaras. Häckningsplatsen för fiskgjuse skall skyddas med tillträdesförbud under tiden 1/ 4- 31/ 7.

Åtgärdsförslag: Toalett. Informationstavla. Slätter och hasselföryngring efter särskild planläggning. Förtöjningsringar. Förbudsskyltar.

Objekt 4. Lindön-Arnön

Beskrivning: Två små öar där tillstånd till skogsavverkning har lämnats. Avverkningen genomförd endast på Arnön. Därvid lämnades öns båda ändar samt en smal alridå. Slutresultatet mindre lyckat ur landskapsestetisk synvinkel. Lindön har en gles lågvuxen hållmarkstallskog.

Mål: Skogsbruk får bedrivas enligt tidigare beslut.

Åtgärdsförslag: -

Objekt 5. Långholmen

Beskrivning: Långsmal, skogklädd ö. Kala breda klippstränder som är branta i N, låglänta i S. Hållmarkstallskog dominerar. Mer högvuxen tallskog finns i tre sedimentfyllda sprickor. I NO finns förutsättningar för en god naturhamn, men ön utnyttjas endast i mindre utsträckning av båtturester.

Mål: Hela ön lämnas att fritt utvecklas utan några ingrepp. Häckningsplatsen för fiskgjuse skyddas genom tillträdesförbud 1/ 4- 31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbuds- och upplysningstavlor uppsätts.

Objekt 6. St Hästholmen-Långstackan

Beskrivning: St Hästholmen är en medelstor klippö med brant strand i N och mer långsluttande i S. Gles, lågvuxen hållmarkstallskog. Långstackan samt övriga holmar i denna grupp har mycket sparsamt förekommande vegetation. Goda hamnar för segelbåtar vid Långstackans och St Hästholmens N stränder.

Mål: Replipunkt för friluftslivet.

Åtgärdsförslag: Toalett i första hand på Långstackan, men vid behov även på St Hästholmen. Informationstavla. Förtöjningsringar.

Objekt 7. Kräcklingarna

Beskrivning: Grupp av öar och skär i det yttre av skärgården. Klippöar med ojämn strandlinje. Gles lågvuxen hållmarkstallskog dominerar. På Lilla kräcklingen finns ett mindre sedimentområde med större tallar och lövträd. Där finns även en fiskarkoja. Enligt uppgift används ön av fiskare.

Mål: Ögruppen lämnas orörd utan särskilda restriktioner.

Åtgärdsförslag: -

Objekt 8. Skären V om Sunnstackan

Beskrivning: Fågelskär

Mål: Landstigningsförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Skyltar uppsättes.

Objekt 9-10. Centrala delen av Millesviks skärgård

Beskrivning: Holmar och skär i ett större sammanhängande område. En hittills förhållande ostörd del av skärgården. Områdets holmar och skär består av låga klippor med ringa eller ingen högre vegetation.

Mål: Området skall skyddas från yttre påverkan av människor genom landstigningsförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Skyltning

Objekt 11. Gubbskär

Beskrivning: Litet, i det närmaste kalt skär med särskilt intressant fågelliv.

Mål: Miljön skall skyddas med tillträdesförbud under tiden 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts

Objekt 12. Björkön

Beskrivning: Medelstor rel. hög klippö. I S hög klippstrand och hållmarkstallskog. I O och N finns sediment där barrskogen är högväxt.

Mål: I första hand lämnas skogen orörd. Skogsbruk kan dock bedrivas på den norra delen (se kartbilaga) efter särskild planläggning. Fiskgjusens häckningsplats skyddas genom tillträdesförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Skyltning

Objekt 13. Dillsön

Beskrivning: Medelstor höglänt klippö. Smal brant strandzon. Lågvuxen, gles hållmarkstallskog. Ligger invid prickad farled. Tämligen väl skyddad hamn. Förtöjningsringar finns vid stranden i N.

Mål: Replipunkt av lägre dignitet. Skogen lämnas orörd.

Åtgärdsförslag: Toalett

Objekt 14. Salman

Beskrivning: Liten holme med gles hållmarkstallskog. Fiskgjusehäckning.

Mål: Lämnas orörd. Fiskgjusehäckningen skyddas genom tillträdesförbud under tiden 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 15: Hårvantarna

Beskrivning: Grupp av i det närmaste kala små skär. Särskilt skyddsvärd och känslig skärgårdsmiljö.

Mål: Lämnas helt orört. Skyddas mot störningar och slitage genom landstigningsförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 16. Fågelholmen

Beskrivning: Medelstor strandnära ö. Tämligen låglänt med breda klippstränder. I centrum av norra halvan sediment där barrskogen är tätare och högre än den i övrigt dominerande hållmarkstallskogen.

Mål: I första hand lämnas skogen orörd. Eventuellt kan skogsbruk bedrivas inom markerat område efter särskild planläggning.

Åtgärdsförslag: -

Objekt 17. Märdskär

Beskrivning: I det närmaste kala skär med särskilt skyddsvärd skärgårdsmiljö.

Mål: Lämnas helt orörda. Skyddas mot störningar genom tillträdesförbud under tiden 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 18. Måseskären samt omgivande skär

Beskrivning: Ett mindre sammanhängande skärgårdsavsnitt med i huvudsak kala skär.

Mål: Området skall skyddas mot yttre påverkan genom landstigningsförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Skyltning

Objekt 19. Djupskären

Beskrivning: En grupp små klippholmar med små buskage av tall och löv. Den mellersta holmens norra strand utnyttjas som hamn av segelbåtar.

Mål: Utnyttjande av friluftslivet utan särskilda anordningar

Åtgärdsförslag: -

Objekt 20. Skär O om Näsudden

Beskrivning: I det närmaste kalt skär med särskilt skyddsvärd skärgårdsmiljö.

Mål: Skären skyddas från störningar och slitage genom tillträdesförbud under tiden 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 21. Förstackan samt några skär V därom

Beskrivning: I det närmaste kala skär med särskilt känslig och skyddsvärd skärgårdsmiljö.

Mål: Skyddas från störningar och slitage genom landstigningsförbud 1/ 4- 31/ 7.

Åtgärdsförslag: Förbudsskyltar uppsätts.

Objekt 22. Öar och skär i Eskilsäters skärgård, norra delen.

Beskrivning: Små barrskogsklädda öar och kala skär med särskild betydelse för häckande rovfågel och andra fågelarter.

Mål: Området lämnas orört och skyddas med landstigningsförbud 1/ 4-31/ 7.

Åtgärdsförslag: Skyltning

Objekt 23. Kettingskär

Beskrivning: Kalt skär strax utanför naturreservatet Lurö skärgård. Häckande roskarl.

Mål: Tillträdesförbud 1/ 4-31/ 7 för skäret och vattenområdet 100 m från stranden.

Åtgärdsförslag: Skyltning

Objekt 24. Sundsholmen

Beskrivning: Fornminne i form av ett röse finns på holmen.

Mål: Fri sikt från fornlämningen ut mot vattnet. Utflyktsmål.

Åtgärdsförslag: Enbuskar på och närmast röset tas bort. Kapa tallgren som hänger över röset. Björk, en och tall avverkas för att öppna sikten mot farleden. Skylt sätts upp bakom röset. Serieskylt röse används.

Övriga öar

Beskrivning: Varierande från helt kala skär till skogsklädda öar.

Mål: Öarna lämnas helt orörda.

Åtgärdsförslag: -

3. **Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för besökare**

3.1 **Allmänt**

Anordningarna skall inte ges någon större omfattning eller tillåtas dominera området. De skall diskret inpassas i naturmiljön.

Anordningar för besökare koncentreras till vissa delområden (öar) enligt kartorna bilaga 1 (skala 1:50 000) och bil 2 (skala 1:10 000) till skötselplan.

Utbyggnaden av markerade anordningar beräknas ske under en 5-årsperiod.

3.2 **Friluftsanordningar**

3.2.1 Förtöjningringar ordnas enligt kap 2.3 i skötselplanen.

Bryggor skall inte anläggas under den första femårsperioden.

3.2.2 Toaletter ordnas enligt kap 2.3. Sopkärl utplaceras inte till en början.

3.2.3 Eldstäder ordnas enligt kap 2.3. Ved bör finnas tillgänglig genom reservatsförvaltaren.

Eldning är ej tillåten annat än vid dessa av reservatsförvaltningen iordningställda och skyltade platser. Besökande allmänhet får heller inte fälla träd eller bryta kvistar till ved.

Under speciella väderleksförhållanden kan länsstyrelsen utfärda totalt eldningsförbud som då också kan komma att gälla även dessa iordningställda platser.

3.2.4 Strövstigar ordnas på vissa (större) öar. Sådana markerade stigar ordnas dels av praktiska skäl för passage till serviceanordningar dels för att underlätta natur- och kulturstudier och dels i strävan att begränsa slitage och störningar på naturmiljön genom kanalisering.

3.2.5 Tältning får endast ske tillfälligt under högst 2 dygn. Tillsynsman skall beivra långtidscamping.

3.3 Information

3.3.1 Informationstavlor: Vid ett mindre antal speciellt betydelsefulla och allmänt frekventerade platser uppsätts informationstavlor med upplysningar om bl a skärgårdsmiljöerna. Tavlorna skall ha en diskret placering.

3.3.2 Folder för Millesviks skärgård framställs i samordning med t ex Lurö skärgård.

3.3.3 Vägvisning och stigmarkering utföres enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

3.3.4 Via båtorganisationer, kommunala fritidskontor, turistbyråer m m sprids information om "trivselregler" och bestämmelser som gäller samt information om naturförhållanden av speciellt intresse för besökare.

3.3.5 Guidade visningar bör i viss mån genomföras i samarbete med naturskydds- och båtorganisationer.

3.3.6 I samråd med olika berörda intressen bör andra möjligheter prövas att nå ut med information om naturkunskap m m.

3.4 Finansiering

Iordningställande av planerade anordningar samt tillsyn och löpande skötsel kommer väsentligen att bero av medel från naturvårdsverket över det s k "vårdanslaget".

Tidigareläggning av iordningställandet kan komma att ske med hjälp av medel från AMS.

Beträffande den del av skötseln som gäller renhållning bör kommunen medverka. Särskilt avtal mellan kommun och reservatsförvaltning bör träffas. Befintligt avtal beträffande Segerstads skärgård (Karlstads kommun) kan utnyttjas som norm. Avtalen bör utformas så att kommunen bekostar visst antal dagsverken.

Som tidigare (avsnitt 2.2.6) berörts finns anledning att organisera en ganska omfattande tillsynsverksamhet. När skötselrådet analyserar denna fråga bör även finansiering utöver ordinarie anslag via statens naturvårdsverk prövas för att möjliggöra en intensiv tillsyns- och informationsverksamhet.

Bilagor

1. Översiktskarta skala 1:50 000
2. Detaljkartor skala 1:10 000 (2:1-11)
3. Sammanställning av friluftsanordningar
4. Ekonomisk flerårsplan